

हतशिष्टाश्च राजानः कृत्स्नं चैव समागतं । चातुर्वर्ण्यं महाराज राष्ट्रं ते कुरुजाङ्गलं ।
 प्रियार्थमपि चैतेषां ब्राह्मणानां महात्मनां । नियोगादस्य च गुरोर्व्यासस्यामिततेजसः ।
 सुहृदामस्मदादीनां द्रौपद्याश्च परन्तप । कुरु प्रियममित्रघ्न लोकस्य च हितं कुरु ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तः स कृष्णेन राजा राजीवलोचनः । हितार्थं सर्वलोकस्य समुत्तमो महामनाः ।
 सोऽनुनीतो नरव्याघ्रो विष्टरश्रवसा खयं । द्वैपायनेन च तथा देवस्थानेन जिष्णुना । १९०
 एतैरन्यैश्च बह्विभिरनुनीतो युधिष्ठिरः । व्यजहाम्मानसं दुःखं सन्तापञ्च महायशाः ।
 श्रुतवाक्यः श्रुतनिधिः श्रुतश्रव्यविशारदः । ततः स मनसः शान्तिमगच्छत्पाण्डुनन्दनः ।
 स तैः परिवृतो राजा नवत्रैरिव चन्द्रमाः । धृतराष्ट्रं पुरस्कृत्य स्वपुरं प्रविवेश ह ।
 प्रविविक्तुः स धर्मज्ञः कुन्तोपुत्रो युधिष्ठिरः । अर्चयामास देवांश्च ब्राह्मणांश्च सहस्रशः ।
 ततो नवं रथं शुभ्रं कम्बलाजिनसंवृतं । युक्तं षोडशभिर्गोभिः पाण्डुरैः शुभलक्षणैः । १९०५
 मन्त्रैरभ्यर्चितं पुण्यैः स्तूयमानैश्च वन्दिभिः । आरूरोह रथञ्चैव सोमोऽमृतमयं यथा ।
 जग्राह रश्मीन कौन्तेयो भीमो भीमपराक्रमः । अर्जुनः पाण्डुरं कृत्रं धारयामास भानुमत् ।
 प्रियमाणश्च तच्छत्रं पाण्डुरं रथमूर्ध्वनि । शुशुभे तारकाकीर्णं सितमभ्रमिवाम्बरे ।
 चामरव्यजने तस्य वीरौ जगृहतुस्तदा । चन्द्ररश्मिप्रभे शुभ्रे माद्रीपुत्रावलङ्कृते ।
 ते पञ्च रथमास्थाय भ्रातरः समलङ्कृताः । भूतानीव समस्तानि राजन् ददृशुरे तदा । १९१०
 आस्थाय तु रथं शुभ्रं युक्तमश्वैर्मनोजैवैः । अन्वयात्पृष्ठतो राजन् युयुत्सुः पाण्डवाग्रजं ।
 रथं हेममयं शुभ्रं शैव्यसुग्रीवयोजितं । सह सात्यकिना कृष्णः समास्थायान्वयात्कुरुन् ।
 नरयानेन तु ज्येष्ठः पिता पार्थस्य भारत । अग्रतो धर्मराजस्य गान्धारीसहितो ययौ ।
 कुरुस्तियस्य ताः सर्वाः कुन्ती कृष्णा तथैव च । यानैरुच्चावचैर्जग्मुर्विदुरेण पुरस्कृताः ।
 ततो रथाश्च बज्रला नागाश्च समलङ्कृताः । पादाताश्च हयाश्चैव पृष्ठतः समनुव्रजन् । १९१५
 ततो वैतालिकैः सूतैर्मगधैश्च सुभाषितैः । स्तूयमानो ययौ राजा नगरं नागसाङ्गयं ।
 तत्प्रयाणं महाबाहोर्बभूवाप्रतिमं भुवि । आकुलाकुलमुत्कुष्टं हृष्टपुष्टजनाकुलं ।
 अभियाने तु पार्थस्य नरैर्नगरवासिभिः । नगरं राजमार्गञ्च यथावत्समलङ्कृतं ।
 पाण्डुरेण च माल्येन पताकाभिश्च मेदिनी । संस्क्रिता राजमार्गोऽभूद्रूपनैश्च प्रधूपितः ।
 अथ चूर्णैश्च गन्धानां नानापुष्पप्रियङ्गुभिः । माल्यदामभिरासक्तैराजवेश्माभिसंवृतं । १९२०
 कुम्भाश्च नगरद्वारि वारिपूर्णानवा दृढाः । कन्याः सुमनसो गौराः स्थापितास्तत्र तत्र ह ।
 तथा खलङ्कृतद्वारं नगरं पाण्डुनन्दनः । स्तूयमानः शुभैर्वाक्यैः प्रविवेश सुहृदृतः ।
 इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि राजधर्मानुशासनपर्वणि युधिष्ठिरस्य पुरप्रवेशे सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३७ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रवेशने तु पार्थानां जनानां पुरवासिनां । दिदृक्षुर्णां सहस्राणि समाजग्मुः सहस्रशः ।
 स राजमार्गः शुशुभे समलङ्कृतचक्रः । यथा चन्द्रोदये राजन् बर्द्धमानो महोदधिः ।